**Aan de gemeenteraad**

10 maart 2026

**Onderwerp: Raadsinformatiebrief stand van zaken asielopvang gemeente Bergen**

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken betreffende de opvang van asielzoekers in onze gemeente.

De gemeente Bergen heeft een wettelijke opgave (Spreidingswet) om in de periode van 2024-2026 150 asielzoekers op te vangen, waarvan 90 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (hierna amv'ers). Hiervoor is het verdeelbesluit dat gedeeld is op 20 december 2024 door het Ministerie Asiel en Migratie leidend. De gemeente Bergen heeft niet alleen een wettelijke taak voor de opvang van asielzoekers maar wij, als college, voelen ons ook moreel verplicht om een bijdrage te leveren aan asielopvang. De gemeente Bergen vangt immers al vanaf 2023 amv'ers op met de noodopvanglocatie in Egmond-Binnen. Op 3 maart 2026 is de provinciale **indicatieve** opgave voor de 2de cyclus door het ministerie Asiel en Migratie gepubliceerd. Voor de gemeente Bergen betekent dit een uitbreiding van 150 opvangplekken naar 164 opvangplekken, inclusief de 90 opvangplekken voor amv'ers. De opvangplekken moeten voor 1 juli 2027 bekend zijn. Naast de 90 opvangplekken voor amv'ers zijn er dan nog 74 plekken nodig. Hiervoor vinden bestuurlijke gesprekken plaats binnen de regio om de opgave gezamenlijk vorm te geven.

**Stand van zaken realisatie opvangplekken.**
Hieronder vindt u een overzicht van de stand van zaken, wanneer wat heeft plaatsgevonden of nog in de planning staat. En welke verantwoordelijkheden bij de gemeente Bergen liggen en welke bij het COA.

**Klein Zwitserland**

| | |
|---|---|
| **Check vergunning – februari 2025** | Het COA heeft bij de gemeente Bergen geïnformeerd of voor de opvang van 45 amv'ers in Klein Zwitserland een vergunning nodig was. De gemeente heeft aangegeven dat het gebruik van het pand voor de opvang van deze doelgroep past binnen het omgevingsplan en dat een omgevingsvergunning met betrekking tot gebruik daarom niet nodig is. |
| **Besluit september 2025** | Op 9 september 2025 heeft het college besloten om 45 amv'ers in Klein Zwitserland op te vangen. Er is een bestuursovereenkomst tussen de gemeente Bergen en het COA vastgesteld. Hierin zijn afspraken gemaakt over de duur van de opvang, het aantal opvangplekken, onderwijs, begeleiding en veiligheid. |
| **Bezwaar tegen besluit oktober 2025** | Er is door de wijkvereniging Aagtdorp bezwaar gemaakt tegen het besluit om 45 amv'ers op te vangen in Klein Zwitserland. Omdat deze beslissing het uitvoeren van een wettelijke taak betreft, kan tegen een dergelijke beslissing geen bezwaar worden gemaakt. |

Klankbord-groep december 2025

Er is een klankbordgroep opgezet waarin inwoners, organisaties en ondernemers kunnen meedenken over verschillende thema's rondom de opvang van amv'ers in Klein Zwitserland. In december 2025 heeft de eerste bijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst zijn vragen beantwoord en zijn aandachtspunten opgehaald voor verdere bespreking in een volgende bijeenkomst.

Er zijn in januari 2026 twee handhavingsverzoeken ingediend:

Handhavings-verzoek gemeente Januari 2026

Er is in januari 2026 een handhavingsverzoek ingediend op het gebruik van het pand voor de opvang van 45 amv'ers. In februari 2026 is dit verzoek door de gemeente beoordeeld en afgewezen.

Handhavings verzoek provincie Januari 2026

Er is bij de provincie een handhavingsverzoek ingediend op werkzaamheden van het COA bij Klein Zwitserland in het kader van de Omgevingswet en in het kader van Natura 2000. Het handhavingsverzoek is in behandeling genomen door de omgevingsdienst. De gemeente heeft geen rol in dit handhavingsverzoek. Signalen en vragen van omwonenden ontvangen wij en verwijzen wij door naar de omgevingsdienst.

Bouw-vergunning Februari 2026

Het COA heeft in februari 2026 een bouwvergunning aangevraagd bij de gemeente. De aanvraag is in behandeling.

*Verwachte planning*
Het COA was voornemens om in december 2026 de amv'ers te laten instromen in Klein Zwitserland. De lopende handhavings- en vergunningsprocedures kunnen echter invloed hebben op deze planning. Zodra wij hierover meer informatie van het COA ontvangen, zullen wij u hierover informeren.

**Broekakkers**
In Broekakkers worden momenteel 30 amv'ers opgevangen tot uiterlijk 1 januari 2027 in het kader van noodopvang.

Start opvang Omgevings-vergunning Oktober 2023

In oktober 2023 is de noodopvang gerealiseerd en steeds met een halfjaar verlengd door het COA. De omgevingsvergunning bleek echter al sinds oktober 2024 verlopen te zijn. In december 2025 heeft het COA een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd. De gemeente heeft de aanvraag in behandeling voor het voortzetten van de tijdelijke noodopvang tot 1 januari 2027.

**Bestuurs-overeenkomst Maart 2026**

Met een omgevingsvergunning zal de noodopvang verlengd worden tot 1 januari 2027. Hiervoor wordt een bestuursovereenkomst tussen het COA en de gemeente Bergen opgesteld.

De noodopvanglocatie Broekakkers blijft tot uiterlijk 1 januari 2027 aanwezig. Het COA en de pandeigenaar zijn op dit moment in gesprek over structurele opvang met uitbreiding van 15 opvangplekken. In totaal gaat het om 45 opvangplekken.

**Scenario 1**

Het COA en de pandeigenaar komen niet tot overeenstemming. De noodopvanglocatie zal op 31 december 2026 aflopen. Broekakkers wordt niet meer ingezet voor opvang. De gemeente Bergen i.s.m. het COA moeten op zoek naar andere locaties.

**Scenario 2**

Er is overeenstemming bereikt tussen het COA en de pandeigenaar voor structurele opvanglocatie voor amv'ers. Het proces loopt als volgt:

- Het COA dient een formeel verzoek in bij de gemeente voor het realiseren van een structurele opvanglocatie.
- Het COA vraagt de benodigde vergunningen aan, waaronder een wijziging van bestemming van recreatie naar wonen. Wijziging van bestemming is een raadsbevoegdheid. Een onderdeel van deze vergunningsaanvraag is participatie. Het COA dient in dit proces omwonenden te betrekken.
- De gemeente beoordeelt de aanvragen en verleent de benodigde vergunningen, of wijst deze af.
- Een bestuursovereenkomst wordt vastgesteld tussen de gemeente Bergen en het COA.

**Verantwoordelijkheden gemeente Bergen en COA**

**COA**

Het COA is verantwoordelijk voor:

- De opvang en begeleiding van de amv'ers
- De exploitatie van de locatie; personele inzet, beheer en organisatie van de opvang.
- De dagelijkse begeleiding en zorg
- De veiligheid in en om (terrein) de locatie.
- De naleving van wet- en regelgeving; de opvang voldoet aan de landelijke vastgestelde kaders en kwaliteitsnormen.
- Het indienen van vergunningsaanvragen.
- De communicatie met omwonenden in afstemming met de gemeente Bergen.
- Een goede samenwerking met (lokale) ketenpartners: zoals het Nidos (voogdij), onderwijsinstellingen en welzijn en zorgaanbieders.

**Gemeente**

De gemeente Bergen:

- Is verantwoordelijk voor het voldoen aan de wettelijke verplichting uit de Spreidingswet.
- Heeft een kader stellende, toetsende rol.
- Heeft een toezichthoudende rol.
- Heeft de verantwoordelijkheid voor vastleggen van afspraken met het COA en deze te borgen in een overeenkomst.
- Heeft de verantwoordelijkheid om de vergunningsaanvragen te beoordelen conform de geldende wet- en regelgeving.
- Heeft de verantwoordelijkheid om toe te zien en indien nodig te handhaven op naleving van vergunningen en bestuurlijke afspraken.
- Heeft in zijn algemeenheid de verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid.
- Ziet toe dat een goede samenwerking op gang komt tussen het COA, de omwonenden en de wijk.
- Heeft een verantwoordelijkheid waar het gaat om specialistische zorg. Dit in afstemming met het Nidos en het Rijk.

Er zijn rondom de asielopvang in de gemeente Bergen veel raadsvragen, mailwisselingen en ook twee Woo- verzoeken. Ons college deelt informatie zo open en transparant mogelijk. Uw raad en inwoners worden ieder kwartaal geïnformeerd over de stand van zaken rondom de opvang in de gemeente Bergen. Belangrijke ontwikkelingen en nieuws worden zo spoedig mogelijk met u gedeeld.

Uiteraard wordt, zoals eerder met de omwonenden en uw raad is afgesproken, nadat de vergunningen zijn verkregen in samenspraak met het COA gewerkt aan de aanvullende veiligheidsmaatregelen zoals deze zijn vastgelegd in de eerder gemaakte afspraken.

Met vriendelijke groet,
Het college van Bergen,

J.J. (Joyce) de Hondt
secretaris

J.H.M. (Jaap) Bond
burgemeester

gemeente BERGEN